

Sygn. akt I ACz 97/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2019 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Dariusz Rystał (spr.)

Sędziowie: SA Agnieszka Bednarek-Moraś

SO del. Zbigniew Ciechanowicz

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2019 roku w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Z. S. (1)

w trybie wyborczym

w przedmiocie zażalenia wnoszącego protest na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Koszalinie z dnia 17 grudnia 2018 roku, sygn. akt I Ns 378/18

postanawia:

oddalić zażalenie

Agnieszka Bednarek-Moraś Dariusz Rystał Zbigniew Ciechanowicz

UZASADNIENIE

Zarządzeniem Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie z dnia 17 grudnia 2018 roku zwrócono protest wyborczy Z. S. (1).

Uzasadniając powyższe zarządzenie Przewodniczący wskazał, że wobec tego, iż protest wyborczy zawierał braki formalne w postaci braku numeru PESEL wnioskodawcy, braku danych komisarza wyborczego oraz przewodniczących właściwych komisji wyborczych lub zastępców, w tym ich adresów, a także wskazania w jakim charakterze wnioskodawca składa protest, wezwano wnioskodawcę do ich uzupełnienia w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu protestu.

Przewodniczący wskazał, że korespondencja zawierająca wezwanie została doręczona wnioskodawcy w dniu 23 listopada 2018 roku. Przewodniczący wskazał, że wnioskodawca pismem nadanym w dniu 30 listopada 2018 roku usunął jedynie częściowo braki formalne protestu. Nie wskazał bowiem nazwisk przewodniczących właściwych komisji obwodowych oraz adresów umożliwiających doręczenie im korespondencji.

Przewodniczący wskazał, że podstawę rozstrzygnięcia stanowił przepis art. 130 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wywiódł Z. S. (1), zaskarżając zarządzenie w całości, jednocześnie zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucając:

1) błędną wykładnię art. 393 § 1 w związku z art. 392 § 2 kodeksu wyborczego, przez przyjęcie bez podstawy prawnej, że wyborca składający protest wyborczy ma wskazywać w tym proteście liczne imiona i nazwiska oraz adresy członków organów wyborczych, o których mowa w art. 393 § 1 kodeksu wyborczego, chociaż nie przewidują takiego obowiązku przepisy o warunkach formalnych protestu i przyczynach jego nierozpatrzenia (pozostawienia bez dalszego biegu), wskutek niezachowania tych warunków formalnych, w tym art. 392 § 1 i 2 i art. 393 kodeksu wyborczego;

2) niewłaściwe zastosowanie art. 130 § 1 i 2 w związku z art. 13 § 2 i art. 510 § 2 k.p.c. oraz art. 392 § 1 i 2 i art. 393 § 2 kodeksu wyborczego, w sytuacji gdy przepisy o procesie, w tym art. 130 k.p.c., stosuje się do postępowania nieprocesowego, zwłaszcza o którym mowa w art. 393 kodeksu wyborczego, jedynie odpowiednio, a protest wyborczy nie zawierał braków, które podlegałyby uzupełnieniu w trybie art. 130 k.p.c;

3) dokonanie wezwania do uzupełnienia protestu wyborczego, w tym przez wskazanie imion i nazwisk oraz adresów członków organów wyborczych bez podstawy prawnej, a zarazem z naruszeniem w sposób pozaustawowy i bez wymaganej w art. 31 ust.3 konstytucji konieczności konstytucyjnych praw obywateli (w niniejszej sprawie praw wyborczych w zakresie których niemożliwe do przyjęcia w demokratycznym państwie są nakładane w zarządzeniu ograniczenia w zakresie ochrony tych praw przed fałszerstwami wyborczymi), tj. z naruszeniem art.7, art.31 ust.2 i 3 w związku z art.62 ust. 1 konstytucji.

Skarżący wniósł o uchYLENIE zaskarżonego zarządzenia.

Uzasadniając swoje stanowisko skarżący wskazał, że w jego ocenie został on wezwany bezzasadnie do uzupełnienia braków formalnych,. Ponadto wskazał, że dane podmiotów wskazanych w art. 393 § 1 kodeksu wyborczego są znane podmiotom rozpatrującym protesty wyborcze z urzędu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawcy jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

W pierwszej kolejności wskazać trzeba, że Przewodniczący w Sądzie Okręgowym dokonał prawidłowej oceny przepisów prawa wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, dotyczących wymogów formalnych jakie winien spełniać protest wyborczy.

Protest, będący w istocie wnioskiem wszczynającym postępowanie sądowe, powinien przede wszystkim czynić zadość warunkom przewidzianym dla pisma procesowego, a więc zawierać oznaczenie sądu, do którego jest kierowany, imię i nazwisko stron, a gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać m.in. oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy stron . Niespełnianie przez protest warunków formalnych przewidzianych dla pisma procesowego skutkuje, zgodnie z art. 130 § 1 k.p.c., wezwaniem przez przewodniczącego do ich uzupełnienia w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu protestu. Nieuzupełnienie braków formalnych przewidzianych dla pisma procesowego powoduje zwrot protestu przez przewodniczącego. Należy w tym miejscu podnieść, że na tle stosowania art. 59 ust. 2 Ordynacji wyborczej do rad gmin w orzecznictwie sądowym utrwalił się pogląd, iż odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego nie daje podstaw do stosowania art. 130 k.p.c., dotyczącego braków formalnych pozwu (zob. postanowienia SA w Katowicach: z 29.12.1998 r., I ACz 1303/98, OSA 1999/5, poz. 24, i z 30.01.2003 r., I ACz 130/03, OSA 2003/11, poz. 52). Stanowiska te są o tyle uzasadnione, o ile dotyczą warunków formalnych protestu określonych w art. 392 § 2 kodeksu wyborczego.

Jeżeli więc wnioskodawca nie sformułuje w sposób prawidłowy zarzutów, które muszą mieć oparcie w tym kodeksie , to sąd okręgowy tego rodzaju protest pozostawi bez dalszego biegu na podstawie art. 393 § 2. Jeżeli natomiast protest nie spełnia innych warunków przewidzianych dla pisma procesowego, to przepis art. 130 k.p.c. powinien mieć zastosowanie.

Analiza treści art. 392 i nast. kodeksu wyborczego wskazuje jednoznacznie, że objęta tym przepisem regulacja - w zakresie wymogów, jakim winien odpowiadać protest wyborczy - z pewnością nie jest kompletna, z regulacji tej wynika bowiem jedynie, że w proteście tym należy wskazać zarzuty oraz dowody na ich poparcie, zaś ich brak implikuje konieczność pozostawienia tego pisma procesowego bez dalszego biegu. W tej sytuacji, skoro treść tych przepisów prowadzi także do wniosku, że w postępowaniu zainicjowanym protestem wyborczym, obligatoryjnymi uczestnikami jest komisarz wyborczy oraz przewodniczący właściwej komisji wyborczej lub jego zastępca, a jednocześnie jak wynika z powyższego brak jest jakiegokolwiek regulacji, która odmiennie normowałaby, aniżeli wynika to z przepisów kodeksu postępowania cywilnego, postępowanie sądu w razie braku oznaczenia w proteście wyborczym tych osób oraz ich

adresów, przyjąć trzeba, że w zakresie tym zastosowanie znajdują normy objęte kodeksem postępowania cywilnego, a to art. 126 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 511 § 1 k.p.c. i w związku z art. 13 k.p.c.

Wnioskodawca w złożonym zażaleniu nie zakwestionował ustaleń stanowiących podstawę zarządzenia Przewodniczącego o zwrocie protestu, a mianowicie tego, że w wyznaczonym terminie, pomimo stosownego wezwania i rygoru tegoż wezwania, nie uzupełnił braków formalnych protestu. Podniósł jedynie, że wbrew odmiennemu stanowisku Sądu I instancji, nie był on zobowiązany do wskazania danych osobowych i adresowych przewodniczących komisji wyborczych.

Poddając zatem ponownie pod ocenę protest wyborczy, w aspekcie spełniania wymogów formalnych, Sąd Apelacyjny uznał, że Przewodniczący w Sądzie Okręgowym słusznie wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia braków formalnych protestu co do wskazania danych osobowych i adresu komisarza wyborczego, jak również, co do wskazania danych i adresu przewodniczącego właściwej komisji wyborczej lub zastępcy przewodniczącego.

Sąd Odwoławczy dostrzega wprawdzie, że wnioskodawca pismem z dnia 28 listopada 2018 roku wskazał dane osobowe i adresowe komisarza wyborczego (k. 18 akt).

Nie mniej jednak do chwili obecnej nie uzupełnił braków formalnych w zakresie danych osobowych i adresowych przewodniczącego właściwej komisji wyborczej. Niezrozumiała jest przy tym sugestia skarżącego, że Sąd Okręgowy z urzędu obowiązany był do ustalenia wszelkich wymaganych informacji (w zakresie danych osobowych przewodniczącego). Podkreślić należy, iż w spełnieniu wymagań formalnych protestu sąd nie może wnioskodawcy wyręczać, ponieważ nie może żadnej ze stron pomagać, lecz musi w sposób całkowicie bezstronny rozpoznać żądania stron. Nie może więc sąd uzupełnić luk w proteście wyborczym. Odmienne działanie sądu oznaczałoby w istocie wykonywanie przez sąd obowiązków obciążających stronę lub uczestnika postępowania. Dla wyczerpania argumentacji w omawianym zakresie, wskazania wymaga, że przepis art. 126 § 2 pkt 1 k.p.c. konstytuuje nakaz oznaczenia stron postępowania i wskazania ich adresów zamieszkania w każdym pierwszym piśmie w sprawie.

Nie ma również racji skarżący twierdząc, że imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania przewodniczącego komisji wyborczej lub jego zastępcy są znane sądowi z urzędu. Zauważyć należy, że pojęcie faktów znanych sądowi urzędowo odnosi się do faktów takich, jak np. wytoczenie powództwa, zawarcie ugody, które sąd poznał bezpośrednio przy dokonywaniu czynności urzędowych, np. rozpoznawaniu innej sprawy, pełnieniu obowiązków przewodniczącego wydziału (por. wyrok Sadu Najwyższego z dnia 27 listopada 1978 r., III CRN 238/78, Lex nr 8152). Stwierdzić jednocześnie trzeba, że skarżący nawet w najmniejszym stopniu nie wykazał, iż ze wspomnianymi faktami, do których podania został on zobowiązany, Przewodniczący w Sądzie Okręgowym mógł się zaznajomić w związku z prowadzonymi czynnościami urzędowymi. Z tego też względu argumentacja wnioskodawcy nie mogła prowadzić do wydania orzeczenia w postulowanym przez niego kierunku.

Reasumując, treść przywołanych na wstępie przepisów nakazuje uznać, że wnioskodawca w złożonym w niniejszej sprawie proteście winien był oznaczyć między innymi imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania obowiązkowego uczestnika tego postępowania w postaci przewodniczącego lub jego zastępcy komisji wyborczej. Skoro, jak trafnie wskazał Przewodniczący w Sądzie Okręgowym, wnioskodawca w proteście danych tych nie podał, zaś w określonym mu terminie tego braku nie uzupełnił, protest wyborczy podlegał zwrotowi na mocy art. 130 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., zażalenie oddalił.

Agnieszka Bednarek-Moraś Dariusz Rostał Zbigniew Ciechanowicz